

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 140 Lei
Pe jum. an . . . 70 Lei
Pe trei luni . . . 40 Lei

Un exemplar 1— Leu.

TELEFON P. ORAȘ ȘI
INTERURBAN No 750

ROMÂNUL

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românilor 1/a.

Inserțiunile se primesc
la administrație și se ta-
xează conform tarifului.
MANUSCRIPTELE
NU SE ÎNAPOIAZĂ.

Sancțiuni morale

Comisiunea pentru studierea dosarului Günther și-a încheiat lucrările, referitor la care au putut să străbată, cel puțin până acum, câte-va amănunte, fără de vre-un interes deosebit, de oare ce ele erau cunoscute de mai înainte.

Astfel s'a putut afla că cercetările comisiunii au fost terminate fără ca să se fi putut găsi vre-o vină contra dlui Marghiloman; că s'ar fi stabilit că un general, astăzi la pensie ar fi luat parale dela nemți și că mai mulți oameni politici și ziarști ar fi făcut același lucru.

Toate acestea nu puteau să ne miște sau să ne surprindă de oare ce nimenea nu a crezut vre-o dată că d. Marghiloman, ar fi fost cu puțință să se scoboate până acolo încât să se pue în solda teutonilor.

Chiar dacă asemenea acuzațiuni au putut să apară vre-o dată prin ziare, ele au fost considerate de oamenii cuminți mai mult ca o armă politică rău întrebuințată decât ca o probabilitate ce urma să fie dovedită.

Deasemenea nu putea să intereseze peste măsură faptul că anumiți oameni politici ar fi luat parale dela nemți, întru cât acest lucru nu mai avea farmecul noutății.

Aceea ce opinia publică așteaptă dela comisiunea însărcinată cu studierea dosarului Günther, este să se pue chestia în discuție publică și prin urmare în parlament, dându-se totdeauna nume precise pentru ca să se poată ști de toată lumea cine au fost aceia cari în împrejurări atât de grele pentru țară au vândut interesele naționale, pentru arginții dați de inamic.

Numele acestea trebuiesc date pentru că ar fi o greșală neertată și o acțiune imorală să se spue țarei care așteaptă rezultatul cercetărilor: „în adevăr s'au făcut descoperiri senzaționale” dosarul cuprinde date și nume; ziarști, senatori, oameni politici s'au făcut vinovați înadevăr de trădare a intereselor naționale, dar, cu toate acestea comisiunea nu poate spune nici un nume și nu poate da nimic pe față decât în mod vag și cu restricții, păstrându-și însă dreptul să aplice „sancțiuni morale”.

Sancțiunile morale ale comisiunii de anchetă!

Iată în adevăr un mod de a vorbi destinat să aducă pe buze un candid și emoționant surâs.

Dosarul Günther, închide în paginile lui firul uneia din cele mai rușinoase afaceri ce se poate închipui; în acele pagini se găsesc amănunte și nume de oameni politici cari au făcut o acțiune infamantă și comisiunea asigură că „își păstrează dreptul de a aplica sancțiuni morale, unor persoane, al căror nume va continua poate să rămâie un secret!

Iată în adevăr ceva ce nu poate satisface opinia publică, ce are dreptul să știe tot; pentru a aplica sancțiuni la rândul ei.

Această opinie publică, formată din toți

aceia cari au plâns, și au suferit și s'au jertfit poate pentru cauza națională trebuie să știe precis cine sunt trădătorii neamului; aceste opinii publice trebuie să i se recunoască dreptul de a putea spune: cutare ziarist, deputat, senator, sau om politic a trădat țara și prin urmare am tot dreptul, eu opinie publică, să-i aplic adevărata sancțiune morală, aceea de al scoate pentru totdeauna din viața publică dând astfel o pildă de natură să servească tuturilor și să apară în același timp ca un act de dreptate făcut de întreaga națiune.

Această sancțiune o așteaptă țara și opinia publică și comisiunea va fi nevoită să o dea.

Mișcarea cooperativă.

Intre instituțiile întemeiate în Ardeal, dela unire încoace, cooperativele sătești s'au dovedit a fi cele mai rodnice, în drumul spre normalizarea vieții economice.

În cursul întregului război, dar mai ales dela armistițiul încoace, speculatorii maselor populare au sporit, sărăcind orașele și satele și scumpind din zi în zi vata.

Județul Aradului a avut un noroc excepțional referitor la inaugurarea operei de combatere a speculei.

Omul care nu a lăsat să treacă nici un prilej pentru a veni în ajutorul orașului și al județului Arad, d. Vasile Goldis, cunosător de aproape al organizației cooperatiste din vechiul regat, și apreciator al imenselor foloase ale cooperativei sătești pentru populația de acolo, îndată după reîntoarcerea sa în Ardealul liber, s'a pus în fruntea mișcării pentru organizarea cooperativei în noule teritorii românești, și în special în Arad.

Această muncă a fost încoronată de succes și astăzi nu este comună frunțasă în județul nostru, care să fie lipsită de cooperativa sa de consum.

În comunele unde funcționează cooperativele, speculatorii au dispărut sau sunt pe punctul de-a dispărea.

Ne mai putând realiza în paguba populației, câștigurile neiertate, cu care se obișnuiseră, comercianții speculatorii sunt siliți a se mulțumi cu un câștig foarte mic sau cum se întâmplă în cele mai multe cazuri, sunt siliți a ceda întreg terenul de exploatare cooperativei sătești.

Se va ajunge astfel cu timpul, ca întreg capitalul românesc, să circule numai prin mâinile românilor și să nu mai contribuie la sporirea capitalurilor streine, cari de regulă deservesc alte scopuri decât acele generale ale țării.

O acțiune mai adevărat națională economică nici nu se poate închipui, decât aceea de a face tot posibilul, ca banul românesc să rămână proprietatea românilor, și câștigul muncii noastre să sporească numai averea noastră.

Singurul mijloc, pentru apărarea economiei naționale este cooperativa, cât mai intensivă, cât mai complexă.

Cooperativa nu se mărginește, bine înțeles numai la înființarea societăților de consum.

Capitalul național nu poate fi apărat și sporit numai prin faptul, că nu cumpărăm marfa streinului. Prisosul de bani, al sătenilor noștri ca să nu rămână nici un moment fără să aducă roadele cele mai mari, va trebui să fie concentrat în băncile populare, ce au înalta menire de-a veni în ajutorul consătenilor noștri lipsiți, pen-

tru a-le deschide drumul spre înfripirea gospodăriilor.

Satele și sătulețele din vechiul regat au atins această țintă și sunt în plină dezvoltare.

Dacă ne gândim la situația materială slabă în care s'au aflat satele Munteniei și Moldovei în timpul organizării cooperativei sătești și a miilor de bănci populare, trebuie să ne exprimăm admirația pentru înțelegerea cu care frații noștri țărani de acolo, au îmbrățișat ideea cooperativei, căreia li se datorește azi bunăstarea și grație căreia satele au fost puse la adăpost de speculă.

Cum a putut fi însă împrietinită țărâna românească, cu ideea sănătoasă a cooperativei? La acest rezultat al împrietinirii țărânei cu ideea cooperativei s'a ajuns, grație faptului că învățătorii dela sate, toți binevoitori marile mase populare, n'au cruțat osteneții, pentru a ține la suprafață nevoia cooperativei, explicând-o și luminând-o din toate punctele de vedere.

Frunțășii și îndrumătorii satelor noastre vor împlini o înaltă datorie față de neam și țară, și se vor dovedi la înălțimea chemărilor, în cazul când vor urma pilda semenilor lor din vechiul regat străduindu-se, ca ideea cooperativei să câștige întreg terenul ce i se oferă în bogatele noastre teritorii.

Frânturi de vorbă.

Pepi și „Umbra trecutului”.

În niștea adâncă a nopții, marele patriot și gânditor Pepi, străbate străzile pustii ale orașului, ținând în mână o lanternă, a căreia slabă lumină aruncă raze palide împrejur.

Pepi examinează cu atenție tot ceea ce reușește să vadă în jurul său, trage cu urechea ca pentru a prinde șgomote îndepărtate și aspiră puternic ca și cum ar voi să constate nota dominantă a atmosferei înconjurătoare.

În piața pompoasă și vastă unde se înalță pe sochul său masiv femecea de piatră cu ochii totdeauna triști, Pepi se oprește și contemplă multă vreme monumentul, în vreme ce buzele gânditorului se mișcă șoptind lucruri ce nu pot să fie auzite.

Deodată, din negura și tăcerea nopții se încheagă alături de Pepi, o umbră mare și dezolată, cu brațele ca niște văluri negre și cu ochii cufundați în orbite și triști ca și aceia ai femecei de piatră, cu vestmânt de sârmă și de zale.

Umbra întreabă încet:

— „Cine ești streine și ce cauți noaptea pe străzile pustii ale orașului? După felinar aș putea crede că ești Diogene modern căutând un om în adevărata accepțiune a cuvântului. După hană și după înfățișare pari a fi un intelectual în slujba statului și căruia acesta a uitat să-i mărească salariul, iar după elefantul, maimuța, cameleonul și papagalul ce te însoțesc, pari a fi, printr-o ciudată contradicție un vulgar patron de menajerie, desființat fără de milă de concurența menajeriei vaste a societății omenești.

— „Te înșeli. Sunt cugeiătorul Pepi. Dar tu cine ești alcătuire de taină și de întunec, eșită par'că din pământ?”

— „Sunt „Umbra neconsolată a trecutului”. Sunt păreri de rău, pe jumătate materializate, și necazul și desperarea și ranchiuna rămasă pe urma amintirii vremurilor de altă dată.

— Eu urmăresc, cu febrilitate, tot ce se schimbă.

— Și eu ceea ce s'a schimbat.

— Mă mângâi evocând trecutul.

— Și eu îmi fortific sufletul văzând clipă, cu

clipă cum naște viitorul din prezent.

— *Cu mâna mea de întunec încerc să surprind ultimele palide amintiri rămase pe urma vremilor de altă dată.*

— *Plăcerea și datoria mea este să aspir aerul pentru a vedea cât e de național și românesc în vreme ce ochii mei urmăresc triumful etern al românismului.*

(Pepi pornește pe bulevard în sus însoțit de Umbra rece a trecutului.)

— „*Privește — spuse Pepi cu glasul său profetic și evocator — aceea au căzut uciși martirii noștri, aceea au strălucit, așa cum strălucesc curcubeul, culorile naționale; aceea a curs sângele românilor loviți fără milă pe la spate.*

(Umbra trecutului care se făcuse palidă de groază și rușne își strânge vălurile de teamă să nu le innoae în bălțile de sânge ce i-se părea că vede împrejur.)

— „*Acea — continuă neîmpăcată vocea lui Pepi — au trecut batalioanele române; aici au defilat trupele; aceea a strălucit sabia românului ca fulgerul deslănțuit.*

(Umbra trecutului își astupă fața ca orbită de viziunea lamelor de oțel strălucitoare.)

„*Acea...*

(Deodată, Pepi și Umbra trecutului se găsiră față în față cu un monument ce ocupa tot mijlocul bulevardului. Atât filosoful cât și umbra rămân extaziați, în contemplarea monumentului și pierduți în nebănuite viziuni interioare.)

— *Umbra, ce vezi?*
— *Un lucru admirabil.*
— *Și cu un lucru minunat.*
— *Tot ceea ce a mai păstrat trecutul.*
— *Da de unde? E monumentul timpurilor noi!*

— *E Kossuth!*
— *E Monumentul fără de moarte al Unirii!*
— *E nădejdea mea unică!*
— *E simbolul dreptății neînfrânte și al vitejiei românești!*

(Umbra trecutului, geme de durere și de cindă, astupându-și fața cu mâinile, în vreme ce Pepi, îi sgduie trupul de ceață, îi spune adevărul la ureche și cantă să însufletească ochii stinși, cu privirea lui ageră și plină de luminile realității.)

Deodată noaptea începe să se îmbrăștie; ceața fuge sub argintul zărilor și primele raze ale soarelui năvălesc în atmosferă ca niște suflite de diamant.)

Pepi strigă cu voce de arhanghel:
— „*Privește umbra a trecutului... privește! Zadarnic îți acoperi ochii! Zadarnic... nu căuta să fugi!*

— *E Kossuth... este...*
(Pepi prinzând umbra o întoarce înspre răsărit. Umbra, uluită, livdă descompusă, vede înălțându-se grandios în lumina orbitoare a soarelui, cu multele-i figuri simbolice, cu bassoreliefurile-i minunate și păzit de pieptul de armă al națiunii glorioase, „Monumentul fără de moarte al Unirii.”)

D'ARRAGON.

DACĂ DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ți pară rău de cheltuețele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendid aranjatele saloane de mobile alui : : :

SZÉKELY ȘI RÉTI

Fabrică de mobile transilvăneană. Soc. pe A.

Glasuri din public.

Lupenii.

Iată cel mai important centru minier și industrial al Transilvaniei și care totuși este aproape necunoscut.

Situat pe Valea Jiului, în județul Hunedoara, ultimul punct de C. F., acum 20—30 ani în urmă nu era nimic. Datorită însă faptului că se află așezat pe un puternic strat de cărbune gros de circa 60 m. și care atinge în lățime 8 km., iar în lungime, spre Urzicani și izvoarele Jiului, 22 km., în acest scurt timp a ajuns la o dezvoltare minunată.

Din minele de cărbuni se extrag zilnic 200 vagoane, cărbune de bună calitate, iar pentru trebuințele minelor se exploatează anual 40 mii m. c. lemne din pădurile mărginase.

Posedă în prezent fabrică pentru extragerea coxului, catranului, benzolului și amoniacului, asemenea fabrică de scânduri cu 4 gatere, ateliere vaste de tâmplărie, fierărie, etc. precum și o uzină electrică de 1600 cai putere.

Tigla având întrebuințare mare, o fabrică funcționează în acest scop.

Toate aceste instalațiuni se află în mâinile Soc. miniere „Uricani-Valea Jiului” care întrebuințează la lucru 5000—6000 muncitori.

Ca și o nouă Californie, se înțelege că localitatea cu aceste bogății, izvoare de muncă și câștig, atrage populația din toate părțile. Soc. pune la dispoziția personalului și muncitorilor: locuințe igienice, așezate simetric și estetic, apă la canal, lumină electrică, băi, ceea ce face ca Lupenii să aibă aspectul de oraș mare și modern, cunoscându-se că după recensământul din Dec. 1920, numărul locuitorilor e de 13752. În același timp are și școala medie cu 12 profesori, școala primară de stat cu 26 învățători, un protopopiat român, biserică greco-orientală, greco-catolică, lutherană, reformată, judaică, poliție de stat, garnizoană militară, jandarmerie, oficiu poștal, stație de C. F., oficiu minier al soc. „Uricani-Valea Jiului” cu un întreg aparat de directori, ingineri, oficanți, suboficanți etc.

Pe lângă celelalte avantajii, soc. miniere pune la dispoziția personalului său: locuință, încălzit, iluminat, mijloace de transport, medic, băi; asemenea alimente, îmbrăcăminte și încălțăminte cu preț redus.

Și cu toate că localitatea este situată în regiunea puternică a munților, unde totul transportându-se dela mari depărtări scumpetea e cu 50 proc. mai urcată chiar ca în centrele cele mai frecvente, totuși personalul soc. miniere poate suporta greutatea, întrucât un lucrător câștigă lunar 1500—2500 lei; un suboficiant 1500—2400 lei lunar, iar un oficiant 2000—4000 lei lunar, plus avantajile enumerate.

Se înțelege, că în acest caz, învățătorilor respectivi li-se creiază o situație critică și demnă de plâns, căci prin noile dispoziții de amficare, membrii corpului didactic, cu titluri egale sunt salariați după categoria comunelor, unde își exercită profesiunea.

Astfel același învățător, într-o comună rurală începe cu 600 lei lunar, iar într-o comună urbană cu 850 lei lunar. Învățătorul, care a funcționat 20 de ani într-o comună rurală, obține

lunar 1360 lei și tot același învățător obține 1960 lei lunar, dacă a funcționat în acest timp într-o comună urbană.

Cum va putea să se comporte un învățător la Lupenii, când acest important centru a fost trecut printre comunele rurale și astfel învățătorii respectivi plătiți ca atare? Cum să-și procure hrana trupului și a sufletului, într-o așa stare de inferioritate materială, să dea directive și să creeze curente în mijlocul unor oameni, cari au pretențiuni de cultură și cari să răsfață în confort și plată bună (ex. funcționarii și personalul soc. miniere.)

Numai cu moralul ridicat, având energie și entuziasm, poate să-și îndeplinească misiunea cu folos pentru binele școlii și al patriei, întru cât importanța învățătorului ca factor cultural în Valea Jiului, este capitală.

Încă din timpul regimului de opresiune, guvernul maghiar au lucrat sistematic pentru maghiarizarea acestor ținuturi, prin coloniști un guri, pe cari i-au plantat peste băștinasi, adică peste români, spre a rupe contactul cu românismul, cunoscut fiind că aceste regiuni se mărginesc cu fosta graniță a Patriei mame. În aceste vremuri de restriște, școlile maghiare și învățătorii respectivi de stat aveau toate favorurile, iar școlile cu limba de propunere română nu exista decât una în localitățile miniere din Valea Jiului. Urmarea e că astăzi streinii se găsesc în număr mare, sunt la largul lor și dezvoltă multă activitate pentru ca să-și mențină situația preponderantă din trecut.

De aceea învățătorul român trebuie să lupte cu puteri de urias spre a învinge în lupta culturală-națională, a câștiga și a păstra pentru noi acest colț al românismului.

Un om în zdrănce și lăinit de foame nu va putea să propovăduiască și să fie pionul culturii și intereselor românești în Valea Jiului, fiind că aci sunt prea puternice diversele curente și elemente streine, prea bogată și puternică situația materială a streinilor, putând astfel să lucreze cu succes în ajungerea unor scopuri contrare nouă. Iar singurul neajuns pentru un învățător este retribuția minimă rezultată din faptul că acest important centru, Lupenii, este socotit ca o comună rurală. Întru cât însă conține suficient elementele unei comune urbane, se impune în mod imperios remediarea urgentă a acestui neajuns cu urmări așa de triste.

Trebuie numai aprobarea oficială, care să consfințească o stare de lucruri, ce de fapt există.

Forurile competente, călăuzite de nobile sentimente și apreciind interesele superioare ale românismului, situația de fapt în care se află în prezent localitățile din Valea Jiului, precum și împrejurările grele în care trebuie să lucreze factorii culturali, suntem siguri că vor da cuvenita aprobare, cel puțin în ceea ce privește Lupenii, ridicând această localitate minieră, prin excelență, la rangul de comună urbană și scăpând cu aceasta dintr-un greu impas pe misiunii culturale și civilizației românești. Își vor asigura un titlu de glorie și vor binemerita dela patrie.

D. Sendrea, inv. Lupenii.

A da pentru „MONUMENTUL UNIRII” este o datorie patriotică și un înalt drept la recunoștința națiunii.

Cronica medicală.

Plămâni.

Între organele care servesc corpului omenesc, plămâni, formează organul respirator. Ei sunt doi la număr, și stau în piept, într-o parte și alta a lui.

Ca orice vjetate după pământ, omul are nevoie de aer ca să trăiască. Aerul îl sugem pe gură și pe nas și intră în plămâni, cari, se umflă când tragem aer și desumflă când îl scoatem afară, astfel că, tot timpul vieții omenesci, plămâni lucrează încontinuu, ziua și noaptea, mișcându-se regulat și binișor, cu o mișcare încrețită și ritmică. Aerul pe care îl tragem, servește la printrirea sângelui, iar plămâni sunt organele care primesc pe deoparte sângele, pe de alta aerul și cum ușor se poate pricepe, au un dublu rol foarte important și foarte delicat.

Important, pentru că ei sunt cari oxigenează sângele; delicat, pentru că schimbul care se face în ei între aer și sânge, este o operație foarte fină.

Pentru îndeplinirea acestui dublu scop, plămâni trebuie să fie perfect sănătoși. Cea mai mică iritație a plămânilor, o bronșită, o tuse simplă, aduce după sine consecințe de cari se resimtinte tot organismul.

Dacă răcim, dacă ne apucă un junghii, sau o bronșită, sau o aprindere de plămâni, sau o aprindere de piele care acopere plămâni, atunci respirația se face prost, aerul pătrunde greu, plămâni se aprind, se umflă, și rezultatul este că întreg corpul nostru suferă, și trebuie să ne punem la pat.

Plămânului trebuie să-i dăm o îngrijire specială. Această îngrijire este de două feluri: a aerului pe care-l respirăm; și a cauzelor cari pot bolnăvi plămâni.

Aerul pe care-l respirăm, trebuie să fie cât se poate de curat. În casa în care locuim, ferestrele trebuie deschise cât se poate mai des, aerul din cameră trebuie prănit de mai multe ori pe zi, iar animalele să nu le ținem la un loc cu oamenii.

Fumul supără mult plămâni. Fumătorii toți, suferă de o tuse destul de neplăcută, atât pentru ei, cât și pentru cei din jurul lor. Fumatul nu este bun.

Un aer închis, otrăvit de fum de tutun și de lumea care stă multă vreme într'un local, cum este aerul de cafea, strică mult plămânilor. Lipsa de oxigen din el, fumul supărător de tutun, miazmele cari se răspândesc în localurile închise, toate irită plămâni și strică la respirație. Începeți: după o jumătate de oră de stare în cafea, ce plăcut, ce sănătos vi-se pare aerul pe care-l respirați pe trotuarul unei străzi largi sau pe malul unei ape curgătoare.

Îngrijindu-ne ca să respirăm numai aer curat, ne îngrijim plămâni, și indirect, ajutam ca starea generală a corpului să fie bună.

Îngrijirea plămânilor mai constă și în înlăturarea cauzelor cari ni poate bolnăvi. Aceste cauze sunt multe, dar cea mai importantă este răceala. O răceală la plămâni, aduce după sine o mulțime de consecințe. Să dăm o pildă: cineva a răcit la plămâni și, fără să ia în seamă prescripțiile medicului său, iese din casă, se duce în cafea, fie la afaceri. Se întâmplă că, acel cineva, respira, împreună cu aerul, un microb, fie a pneumoniei, fie al tuberculozei. Microbul cum găsește plămânul slăbit, se și instalează cu dreptul celui mai tare, și cum nu găsește rezistență pe care în mod normal o are un organ sănătos, produce boala a cărei germen este, și iață declarată a pneumoniei sau a tuberculozei.

Inamicul nostru cel mai mare, este micul micrab. El, pe ascuns — căci este așa de mic încât nu se vede cu ochii liberi — ne atacă acolo unde rezistența este mai slabă.

Plămânul este el destul de rezistent, dar fiind format dintr'un țesut moale (lax cum se zice în cărți) este tare expus să-și piardă repede rezistența, sub influența unei cauze; de aceea, cea mai mare grijă trebuie să o dăm plămânilor, și să ascultăm cu sfinte sfaturile și îndrumările medicului nostru; iar când cea mai mică bănuială ne face să credem că ne amenință ceva boală din partea plămânilor, sau când ne molestează tusea, ori simțim o leacă de catar sau vre-o durere la respirație, trebuie numai decât să ne apărăm la medic, și să căutăm să depărăm în grabă răul. Căci, luat dela început, un rău poate fi repede înlăturat, dar dacă îl lăsam să se înrădăcească, poate ușor să aibă urmări, care să scurteze fiul vieții. Și doamne, mult este scurtă viața! Și bult poate să facă un medic, dacă este întrebat la vreme!

Arad, Februarie 1921.

Dr. P. ROBESCU.

In chestia reparării drumurilor de țară.

În legătură cu articolul nostru „Repararea drumurilor de țară, prinjm din partea inspectoratului edil al județelor Arad și Bihor, următoarea întâmpinare:

Referindu-mă la articolul „Repararea drumurilor de țară” din nr. 28 a. c. al „Românului” Vă comunic următoarele:

Afirmațiunile referitor la starea și administrarea de azi a drumurilor publice nu corespund realității, de oarece:

Cariera de peatră a statului din Ciuciu I. Hălmașiu, care a provăzut cu petriș nu numai județul Arad, ci și alte 5 județe și ale căre instalațiuni au fost total devastate cu ocaziunea revoluției, s'a pus în funcțiune îndată după preluarea imperiului și până azi e în plină funcțiune. Cu toate greutatele de transport pe C. F. cariera a furnizat întreaga cantitatea de petriș prelinimată în anul bugetar 1919—20 pentru șoselele naționale și județene a județului Arad și o considerabilă cantitate pentru județele Bihor, Timiș și Caraș-Severin.

În ultimii 3 ani s'au făcut reparații în valoare de peste un milion lei.

Pe toate șoselele naționale circulația e normală, se face fără nici o pedică, deși e neasemnat mai mare, ca înainte de război.

Îngrijitorii de drumuri, adică drumarii, în majoritate români, își îndeplinesc cu devotament datorițele, ceea ce am constatat în repetite rânduri, cu ocaziunea inspectării șoselelor; multe posturi de drumuri sunt vacante din cauza competițiilor insuficiente; competițiile lunare a unu drumar sunt în total 213 lei, iar o păreche de bocancj costă 291 lei!

Grămezile de petriș nu zac de 3 ani dealungul drumurilor, risipite prin șanturi, căci tot petrișul furnizat s'a așternut pe toate șoselele naționale; petrișul rămas din 1916 pe sectorul km. 3—7 a șoselei Arad—Soborsin (deci numai o lungime de 4 km.) nu s'a putut așterne, căci compresorul cu aburi a fost stricat de miliție și repararea lui a durat până astă toamnă, când s'a folosit apoi la reedificarea sectorului de trecere din Sântana, iar la primăvară se va înrebușta la comprimarea sectorului susamintit.

Darea de drum județeană a fost acum 10 ani 3 cor. și 6 cor. anual, acum e anual 1.50 și 3 lei! Veniul întreg pe un an al fondului drumurilor județene e 400.000 lei, iar competițele drumurilor și maestrilor de drum 600.000 lei; bugetul șoselelor județene pe anul 1921—22 s'a aprobat cu un deficit de șapte milioane lei.

Cu acest prilej ținem să rectificăm și cele afirmate că s'a aprobat de „Comisia administrativă bugetului județului pe anul 1921—22 cu o sumă de 7 și jum. milioane” — inexact, de oarece este vorba numai de bugetul șoselelor județene.

În nr. 30 Ianuarie a. c. al „Românului” Serviciul edil a publicat licitație pentru lucrările a 6 podete cu suma de 400.000 lei.

Reducerea la normal a șoselelor naționale și județene costă enorm: conform preliminarilor reedificarea șoselelor și podurilor în județele Arad ar necesita 115 mil. lei, — sumă pe care statul nu o poate pune azi, nici cu cele mai mari sacrificii la dispoziția oficiului edil.

ing. IANCU ILANA
insp. edil.

(NOTA REDACTIEI). Am dat loc cu plăcere lămuririlor aduse de d. inspector Ilana și nu ne îndojim, că grație devotamentului cu care se înțelege să se conducă lucrările de edilitate, drumurile de țară din județele acestu inspectorat vor putea să dea tot aceea ce se așteaptă dela ele.

Când am atras atențiunea oficiului edil asupra celor în discuție, am făcut-o în nădejdea și siguranța, că cei chemați au posibilitatea și toată dragostea, pentru a îndrepta un rău și ca în totdeauna și acum au fost inspirați de cele mai bune intențiuni față de păstrarea averilor publice.

Lupta electorală la Iași.

În zilele de 15 și 16 Februarie va avea loc la Iași alegerea pentru un loc de senator în locul rămas vacant prin moartea fostului ministru Grecanu.

Toate grupările politice și-au mobilizat forțele și lupta promise a fi foarte îndârjită.

Pentru locul vacant de senator se prezintă 3 candidați și anume: I. M. Negruți, actual președinte al comisiei de întărire, în numele Ligii Poporului, d. Petru Fântănaru, fost prefect al județului din partea liberalilor și d. Costachescu din partea federației.

In chestia Concordatului.

Colegiul profesoral al facultății de teologie din Cernăuți a trimis guvernului și parlamentului un memoriu în chestia Concordatului.

Din memoriul în chestiune reproducem următoarele:

„Chiar articolul prin conține o provocare la adresa bisericii noastre, provocare ce nu poate rămâne fără răspuns. Conform §. 21 din Constituția Țării, „Religia ortodoxă a Răsăritului este religia dominantă a Statului Român”.

Iar în Legea sinodală se spune expressis verbis că „Sfântul Sinod al Bisericii autocefale române este membru al Sfintei Biserici Ecumenice și Apostolice a Răsăritului, al cărei cap este Domnul nostru Isus Hristos”. Prin simbolul credinței mărturisim că credem într'una sfântă, sobornicească și apostolică biserică — prin urmare nu poate să poarte biserică occidentală catolică, ce s'a desfăcut la 1054 de biserică adevărată a lui Hristos, în legislația unui stat național ortodox numirea de „Apostolică”, ci numai de „Biserică romano-catolică”, numire pe care o înțelegem tează față de Rusia însăși curia legală în convenția dela 1847.

Nu s'ar putea încheia de statul nostru o convenție cu o biserică fără a aminti că drepturile bisericii noastre strămoșești rămân neatinse?

Poate admite un stat existența a două episcopii catolice exempte? Se poate admite cererea de a înființa o episcopie unită pentru 22000 suflete în Bucovina, și alta catolică pentru 90.000 în același colț al vechii Moldove? Dar nici Austria cea catolică, perpetua și tradițională dușmană a bisericii și națiunii noastre n'a îndrăznit să facă astfel de episcopii!

Numirea și instituirea arhiepiscopilor, episcopilor și prepozitorilor catedralelor numai prin papa este o pretențiune pe care nu i-a recunoscut-o curiei romane nici un stat. Concordatul francez prevede numirea episcopilor prin Primul Consul în mâna căruia trebuiau să deuje episcopii jurământul de fidelitate, pe când preoții erau obligați la jurământ față de autoritățile civile desiguate anume. Și Bavaria avea dreptul de numire, Bavaria care și-a asigurat pe lângă aceasta preoțivele Coroanei („Kirchenoberhoheitsrechte”). Totasa avea dreptul de numire și prezențare împăratul Austriei. În Rusia, care nici n'a primit concordatul de lege, nu se putea numi nici un funcționar bisericesc catolic fără asentimentul guvernului.

Proiectul de concordat al curiei romane cu România, el nici nu ține cont de existența guvernului nostru și de suveranitatea Regatului. Intențiunea de a avea două episcopii supuse direct curiei papale, numirea tuturor episcopilor și a celorlalți dignitari „pleno jure” conform cu noul codice de drept catolic prin papa fără intervenția M. S. Regelui și a guvernului, numirea superiorilor și profesorilor seminariali „exclusiv” de episcopul catolic, cererea unei școli superioare teologice „agregată Universității” din București fără a întreba această înaltă instituție autonomă, toate aceste pretențiuni nejuste, menite să creze un stat în stat, nu jignesc numai biserică noastră națională ortodoxă, dar constituie totodată un dispreț față de suveranitatea statului nostru. Unde s'a mai pomenit ca să admită un stat funcționarea unei comisii pentru delimitarea episcopilor prezidat de un legal papal? Astfel de pretențiuni putea avea biserică papală în evul mediu, când papii se luptau cu împărații romani de națiune germanică pentru stăpânirea politică. Astăzi — astfel de presumații dacă nu sunt jignitoare sunt cel puțin neavenite”.

Programul săptămânal al „Cursului liber de seară, Arad.”

LUNI: Limba română. I. — Lectură: „O secetă pe vremuri”, de M. Sadoveanu. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager. — Limba română. II. — Naratiuni după povestiri epice. — Expuneri libere. D. prof. L. Roșculeț. — Istorie: Evenimentele din țara Românească după Vlad Tepeș până la Mihai Viteazu, D. prof. G. Ionescu.

MERCURI: Limba franceză. II. — La hygiene. Les infirmités. D. prof. Jean Decamp.

JOI: Limba română. I. — Lectură: „O secetă pe vremuri”, de M. Sadoveanu. — Gramatică. Prepoziția. Expuneri libere. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Roșculeț. — Limba franceză: I. — Conversation: „Le professeur entre dans la classe”. Lecture. Grammaire. Dra prof. E. Costandachie. — Matematică: Probleme practice asupra sistemului zecimal. D. prof. I. Dumitriu.

VINERI: Limba română, Gramatică: participul și supinul. — Lectură: „Legenda prepeișii”, de S. Fl. Marian. Conversare. D. prof. L. Roșculeț. — Limba franceză. II. — Les maladies. D. prof. Jean Decamp.

Tribuna liberă.

In chestia dărilor de culte.

Duminecă în 6 Febr. st. a. m. a avut loc așezarea comitetului parohial gr. or. român. Așezarea s'a început la orele 11 a. m. în Catedrala din localitate sub președinția dlui protopop Traian Văfianu.

La așezare s'au prezentat două liste conținând numele noilor candidați. Una a fost prezentată de d. econom George Curticean, iar cealaltă de d. econom Simeon Barna. Membrii candidați au fost aproape aceiași pe ambele liste.

D. președinte după citirea listelor, a chemat pe parochieni să voteze fiecare așa după cum le dictează inima. Votarea a fost nominală. Fiecare membru a mers la masa prezidențială, și-a dat numele și a votat pe lista care a voit.

La început vre-o 40—50 de parochieni și-au dat votul pe lista economului George Curticean fără să zică la masa prezidențială cineva vre-un cuvânt. Mi-a venit apoi și mie rândul. Imi dau numele. Am fost întrebat dacă votez pe lista dlui Curticean. Am răspuns negativ și am declarat, că votez cu lista dlui Simeon Barna. Aci s'a înouăcat treaba fără să știu de ce.

S'a încins apoi între d. președinte și mine următorul dialog:

— Dar ai dta drept de vot? Plătești cultul?
— Da! plătesc! — Unde șezi? — Pe calea Samuil Neumann nr. 47.

D. președinte caută, caută mi-mi află numele.
— Dta nu ești luat în cartea de cult. Unde locuiești?

Locuința o am de prezent tot acolo unde am spus mai sus, dar casa mea proprie e în strada Școalei No. 19 circumscripția V.

Faptul este dovedit prin cartea cultelor.

Eu am plecat, dar d. președinte tot nu părea să fi mulțumit. În același timp d. părinte Crăciun a rostit următoarele cuvinte: Asta nu are drept de vot! Un glas din mulțime desiminte afirmația dlui părinte Crăciun și spune că eu plătesc cultul și că tocmai eu am fost acela care am încasat dola dsa darea în calitate de cleric.

Cu toate acestea mi s'a ridicat dreptul de-a vota, drept de care acum m'am folosit pentru prima dată.

D. președinte mi-a sters numele din lista membrilor cu drept de vot.

Pot să asigur însă atât pe d. președinte cât și pe d. părinte Crăciun, că pot să fac ori când dovada cu chitanțe, că plătesc darea de culte.

În ceea ce privește afirmația dlui părinte Crăciun, că dlui nu a primit dela mine darea cultelor, cred că are dreptate de oarece această dare în lipsa mea de-acasă (fiind prizonier în Italia) a fost achitată de nevastă-mea din ajutorul ce-l primea dela stat. (30 cor. lunar). Despre plata din anul trecut (1920) făcută de mine la perceptorat, am chitanță.

Mă miră faptul că d. părinte Crăciun, la plată mă află pe listă în fiecare an, iar la votare nu mă află în nici o listă din ultimii doi-trei ani.

Pot face ori când dovada, că sunt parohian, că plătesc darea de culte.

Mă simt deci în drepturile mele atunci, când cer să nu mi-se anuleze, dreptul de votare.

Ca încheiere în să amintesc că în ceea ce privește impunerea dărilor de culte, aceasta se face într'un mod nepotrivit, de oarece darea nu este proporțională, adică nu se iau în considerare săracii și văduvele, cari neputând plăti birurile prea mari adeseori ajung de li-se vând mobilele ori cășciorele la licitație. Sunt cazuri că unii cetățeni sunt supuși la dările de culte cu toate că nici nu sunt membri ai parohiei.

ATANASIE BOGĂȚIAN.

Ieftinirea zahărului.

Comisia de aprovizionare a reușit să cumpere din Cehoslovacia o cantitate mai mare de zahăr cub pentru populația orașului. Zilele trecute au sosit la Arad 10 vagoane din acest zahăr și pe care, comisia îl va pune în vânzare la începutul săptămânii viitoare pentru prețul de lei 23.50 bani, chilogramul.

Cantitatea de 10 vagoane zahăr puse pe piață de comisia de aprovizionare a orașului, va contribui de sigur să scadă prețul zahărului, ce se vinde de comerșanții din localitate, cu 26—28 lei.

Comisia de aprovizionare a decis în ședința ținută ieri, a pune acest zahăr în vânzare pentru întreaga populația din oraș și județul Arad. Biroul de aprovizionare va distribui acest zahăr cu începere de Luni, pentru a fi vândut populației cu prețul fixat, tuturor comerșanților autorizați din oraș și cooperativelor și comerșanților din județ cari se vor anunța.

— Din cauza Sft. Sărbători de azi — Trel Ierarhi — numărul proxim al ziarului nostru va apare Marți dimineața la orele obișnuite.

— Centrala cooperativelor sătești, a trimis o nouă adresă direcțiunii regionale a căilor ferate din Brăila spre ai pune la dispoziție 6 vagoane pentru transportul bumbacului necesar populației rurale și pentru exportul porumbului, ce se dă în compensație pentru bumbacul adus din străinătate.

— Toți ofițerii de rezervă cari aparțin corpului II de subsistență transformat azi în batalionul II administrativ sunt rugați așa înaintea de urgență adresele la batalion în București pentru a primi ordine.

— Comisiunea pentru delimitarea circumscripțiilor electorale își continuă lucrările. Zilele acestea își va întocmi raportul, care va fi adus în discuția consiliului de miniștri.

— În comuna Bărca, județul Dolj, s'a înființat o cooperativă pentru exploatarea de bălți și vânzarea peștelui, cu autorizația ministrului de domenii. Capitalul subscris e de 400.000 lei.

Centrala cooperativelor sătești a mai acordat acestei cooperative un credit de 480.000 lei, pentru cumpărarea uneltelor necesare și celelalte cheltuieli.

— Ziarul sârb „Politica” anunță că averea imobiliară a ex-țarului Ferdinand, aflată în Cehoslovacia și conștând în întinse domenii cultivabile, se va expropria de către stat.

Pământul expropriat, va fi împărțit la țărani.

— Ziarul „Mali Jurnal” sub titlul „Noua triplă alianță”, anunță că la 15 Ianuarie 1921 s'a încheiat la Turcucaia, o convenție militară între România, Grecia și Bulgaria.

Ziarul sârb adaugă că statele contractante se obligă reciproc a se ajuta militarmente, în cazul când unul din ele va fi atacat.

La încheierea acestei alianțe, spune „Mali Jurnal” s'a avut ca bază încusurirea intervenției între dinastiile română și greacă cum și apropiata căsătorie a regelui Boris, cu principesa Mariaora a României.

Oricine citește această informație își poate da lesne seama de răutatea cuprinsului ei și de tendința de a se strecura invențiile sârbești.

— Ziarele din Capitală publică: „Guvernul a fost înfrânt în Italia întreagă presa cum și câteva agenții duc o violentă campanie împotriva lui.”

Astfel pe piețele italiene, se răspândește șvonuri alarmante cumcă porturile noastre sunt blocate.

— Biroul de aprovizionare al orașului aduce la cunoștința populației că în săptămâna viitoare se poate ridica dela comerșanții autorizați, contra cuponului nr. 5 al cartelei de alimentație, rata de făină pentru jumătatea a doua a lui Februarie și adică de fiecare cupon 5 chilogr.: 1 chilogr. făină de lux și 4 chilogr. făină integrală. Prețul 23.20 lei (fără saculeț). Publicul e rugat a plăti comerșanților anticipat prețul făinei.

Comerșanții autorizați sunt invitați a se prezenta la biroul de aprovizionare, pentru a lua în primire făina: cei din circ. I—IV în ziua de 14 Februarie, cei din circ. V—VII în ziua de 15 Februarie iar cei din circ. VIII—XII în ziua de 16 Februarie.

— Comitetul central al preoților văduvi, după cum se știe, a cerut sf. sinod să admită prim'to hotărâre, recăsătoria preoților văduvi. Aceasta cerere a fost însă respinsă de P. S. S. chiriașii. Comitetul preoților văduvi a luat hotărârea să reînnoască această cerere. În vederea formulării memoriului către sf. sinod, preoții văduvi sunt convocați pentru prima zi de după Paști la un congres general la București.

— Marți a. m. a avut loc la ministerul de industrie și comerț congresul fabricanților de alcool din țara întreagă. S'a discutat importanța fabricațiunii alcoolului pentru industria națională și s'au arătat marile greutăți ce se ridică tocmai din partea statului în calea acestei ramuri a industriei noastre.

S'a distribuit apoi congresiștilor un chestionar, spre a fi studiat și a se da răspuns la întrebările ce cuprinde.

— Inspectoratul de aprovizionare al județului, a constatat că mulți brutarii din localitate nu respectă dispozițiile în vigoare relative la fabricarea pâinei din făină integrală, și pun în vânzare pâine de mai multe calități. Pentru a împiedeca acest abuz, inspectoratul va face zilele apropiate un control în brutării și pe piață și va da pe toți brutarii contravenienți în judecată.

— Pe lângă resortul de agricultură s'a înființat un serviciu special de agricultură pentru toate ținuturile din Ardeal, Banat, Transilvania și Crișana, în scopul organizării sistematice a culturii albinelor. Directorul general al acestui serviciu a fost numit dl dr. Konya.

Toate ținuturile au fost împărțite în direcțiuni regionale cu reședințele la Mehadia, Cluj, Baia-Mare, Tg.-Mures și Sibiu. Se vor inventaria toate stupinele model care erau puse sub controlul ministerului de agricultură în timpul ocupației ungurești, pentru care s'au cheltuit zeci de mil.

— După informațiile date de dl Nicolae Iorga, la Paris sunt 1.300 de studenți, care în majoritate urmează dreptul. Tot după cele declarate de dsa, la Paris, dl Titulescu a cumpărat cu 125.000 de franci, o clădire care va servi ca școală românească unde profesorii universitari vor preda cursuri studenților români. Dl Blank a donat 100.000 lei pentru mobilajul acestei școli.

— „Liga” aduce la cunoștință membrilor săi că cu începere de Luni, 14 Februarie, va distribui făină în baraca din piața Catedralei. Prețul făinei este de lei 3.80—3.90, țărâte lei 1. — ab moară. Transportul în sac la domiciliu lei 8.— Blocuri și plata se face la biroul central, Strada General Grigorescu în orele de oficiu. — DIRECTIUNEA.

— VICENOTAR, poate afla aplicare, pe lângă condiții favorabile, la secretariatul comunei Chereș (județul Arad.).

Pentru consolidarea și refacerea țării.

Numeroși cetățeni din Sibiu, întrunindu-se, s'au sfătuit relativ la o serie de măsuri și mijloace, potrivite pentru combaterea rezelor, de cari suferă viața noastră publică.

Cu această ocaziune s'a votat următoarea moțiune, adresată tuturor oamenilor de bine:

„Noi, cetățenii orașului Sibiu și din împrejurimi, întrunindu-ne în ziua de 16 Ianuarie 1921, ora 5 p. m. în sala palatului județean pentru a ne conștătuți și a aviza asupra măsurilor, prin care s'ar putea mai repede lucra pentru refacerea și consolidarea țării, după ce am ascultat ideile ce s'au emis din adunare, conștinși că exprimăm gândirea și simțământul întregii suflări românești din cuprinsul României-Mari și conștinși de apelul făcut de marele român, gloriosul nostru Rege cătră toată națiunea: „puneți la o parte certurile, sfârșiți cu desbinările și fiți buni români!”

Am hotărât următoarele:

1. Facem apel la toți factorii vieții noastre publice, fără deosebire de culoare politică, cari, ridicându-se deasupra intereselor de partid și însufleții numai de interesele superioare ale țării, să caute mijloacele cele mai potrivite ca să concentreze toate valorile noastre pentru a conștătuți la accelerarea operei de refacere și consolidare a Regatului nostru.

2. Apelăm la toți cetățenii din întreaga Românie-Mare să adereze la această moțiune a noastră și să se adune în jurul flămurei desfășurate în numele muncii cinștite pentru Trom, Țară și Neam.”

TEATRUL ORAȘULUI

Comp. lirică română MAX-LEONARD

SĂMBĂTĂ, 12 FEBRUARIE

Soldatul de Ciocolată

Operetă în 3 acte de O. STRAUS.

DUMINICĂ, 13 FEBRUARIE

Vanzătorul de Paseri

Operetă în 3 acte de ZELLER.

Cântece de toamnă.

I.
In suflet port adeseori
Tăcere neagră de căvou.
In el pierdutele-amintiri
Răsună viu ca un ecou.

Răsună, viața-mi răscolesc.
O mare sumbră toate-apar
Și toate gem, sunt ani de când
Lumina stinsă e în far!

II.
Ingropate de uitare,
Florile își strâng
Aromatele petale
Tot mai mult și plâng.

Nimeni nu le mai desmiardă
Cu surâsul blând,
Triste și sfioase 'n umbră
Mor încet, pe rând.

III.
Covârșit de gânduri grele
Fruntea mi-o înclin,
Curgeți lacrimi sfioase
Dorul să-mi alin...

Iar de-amarul lor se 'ncarcă
Sufletul mai greu,
Și mi-l port, așa, de par'că
N'ar mai fi al meu...

IV.
Plumb și flacări mi-era viața
Când am luat toaiga 'n mână.
Vream să-ți spun atât de multe,
Scumpa, dulcea mea stăpână.

Dar privind-te în față
Când m'ai petrecut în poartă,
Am simțit că pentru tine
De-acum lumea este moartă.

V.
In rochie albă de mireasă
La brațul altuia zâmbesti,
Iar el — nebun de fericire —
Plutește 'n sterele cerești.

Pierdut în umbră, ca un spectru
Privesc la voi nepăsător:
Căci voi sunteți invinsii vieții,
Iar visul meu — nemuritor!

AL. T. STAMATIAD.

Necesitatea unei biblioteci la închisoarea din Arad.

Inchisoarea tribunalului din Arad are, încă din vremea regimului unguresc o mică bibliotecă, în care însă abea să afle cărți românești.

Convinși, că este datoră noastră să ne folosim de toate mijloacele pentru a îndrepta pe cei răătăciți și ajunși în închisori, ca să poată fi odată folositori societății, voim să dăm în mâna acestor nefericiți cărți, cu conținut patriotic, educativ, moral, religios, igienic și mai ales cărți din cari ar putea învăța conducerea rațională a economiei de câmp, grădinarit, creșterea vitelor, cultivarea viei, sau ar afla directive cu privire la diferite ramuri ale industriei.

Intențiunea aceasta a noastră nu poate fi îndeplinită, pentru că nu ne stau la dispoziție fonduri din cari ar putea fi cumpărate asemenea cărți.

În vederea scopului de interes comun, ne adresăm către toate corporațiunile, societățile, asociațiunile, librăriile, institutiile școlile românești și toți participanții, ca să binevoiască a ne sta în ajutor, donând astfel de cărți pe seama închisorii tribunalului și să se trimită pe adresa parchetului din Arad.

Arad, Februarie 1921.

Dr. A. Crișan
proc. gen. subst.

Balul tinereții române din Arad.

Tinerețea română din Arad a organizat, cu concursul Doamnelor române, pentru ziua de 20 Februarie c., seara la orele 9, un bal împreună cu tombolă.

Prețul de intrare de persoană lei 25, de familie lei 60. Tinută de serată, frac, smoking ori jachetă.

Comitetul organizator al balului, pătruns de înalte datorii naționale și patriotice a împreună această ocazie de amuzament social, cu frumosul scop de a contribui cu venitul curat în părți egale: pentru „Monumentul Unirii”, simbol al unirii neamului român și pentru clubul sportiv „Gloria”, o instituție merită să dea avânt educației fizice.

Acest înalt scop, asigură reușita balului anunțat pentru 20 Februarie.

Comitetul organizator al balului e format din d-ii:

Bodea Gheorghe, dr. Cățineanu Ervin, Cheverean Ștefan, dr. Craus medic, Covacievits Eugen, Crișan Dumitru, Cure Iulian, Demian Titi, Dreghiciu Aurel, Drugarin Traian, Felea Victor, Giurgiu Romul, Iașcu Traian, Laza Cornel, Laza Ioan, dr. Laza Romul, Leucuța Aurel, Lupu I., dr. Luțai Cornel, Mladin Eugen, Mladin Sever, dr. Micloși Emil, Moldovan Ilie, Neamțiu Ștefan, dr. Olariu Cornel, Papp Gheorghe, dr. Pășcutiu Sever, Petrescu Gheorghe, Rondoleanu Aurel, Sciopu Ioan, Seculin Gheorghe, Serb Virgil, Siana Traian, Ștefanoviciu Dumitru, Tinodi Ioan, Tămășdan Vasile, Vățian Aurel.

O pretenție absurdă.

Restauratorii solicită o nouă sporire de prețuri.

Ni-se comunică un fapt cu adevărat revoltător:

Proprietarii de restaurante și cafelele s'au adresat dlui primar cu cererea, de a li-se permite o urcare a prețurilor din localuri, în conformitate cu prețul cărnei și cu acela al celorlalte alimente.

În urma acestei cereri d. primar a convocat pentru azi, după amiază comisia de fixare a prețurilor, pentru a se face o revizuire a prețurilor articolelor alimentare, atât pe piață, cât și în localurile de consumație.

Această îndrăzneală a patronilor de cafele și restaurante de a organiza o nouă lupărire a populației, este cu adevărat revoltătoare.

Se știe indignarea cu care a fost primită de public ultima urcare de prețuri, impusă mai mult decât obținută de către restauratorii și cafegii înșurțitori.

Aceea ce se petrece azi în restaurante în special, este un adevărat jaf organizat pe care jefuitorii populației, au pretenția să-l organizeze și mai bine, dacă lucrul este cu putință.

De rândul acesta însă suntem convinși că se va pune o stavilă nepotolitei poftă de câștig a birtașilor, și aceasta cu atât mai mult cu cât ni-s'a adus la cunoștință că autoritățile sunt decise să pue frâu speculei.

Măsuri energice se impun pentru că altfel, cu toată bunăvoința, facem, ca Aradul să ajungă celebru prin virtuozitatea în speculă a patronilor de birturi și de cafele.

Reduceri pentru invalizii de război pe C. F. R.

Primăria aduce la cunoștință generală, că în senzul ordinului ministerului de război direcția VI sanitară nr. 19462 din 17 Ianuarie 1921, invalizilor de război li-se acordă următoarea favoare pe CFR:

1. Toți invalizii cari sunt chemați de diferite autorități pentru aranjarea drepturilor ce li-se cuvin, înainte de a pleca la autoritatea care i-a chemat, au să se prezinte la cercul de recrutare militar concernent, unde li-se vor libera din caz în caz foile de drum necesare ca să poată călători gratuit pe calea ferată. În scopul eliberării foilor de drum, invalizii vor avea să prezinte la cercul de recrutare ordinul respectivei autorități care i-a chemat.

Această favoare o vor putea deci obține invalizii numai în acel caz, când sunt chemați a se prezenta, în interesul propriu la vre-o autoritate, sau la vre-un institut, în cauza pensiei, sau a altui drept, în cauza protezei, ori pentru tratament în spital.

2. În chestiunea favoarei ce li-se cuvine invalizii-

lor, pentru a putea călători pe calea ferată cu taxe reduse în alte afaceri personale, invalizii pot lua toate informațiunile necesare dela Oficiul Național județean I. O. V. precum și dela cercurile de recrutare militare concernente.

3. Toți invalizii din război, cari au trebuință de tratament în spitale, au dreptul la tratament gratuit, în orice spital militar sau civil, conform deciziei ministeriale nr. 659 din 30 Octombrie 1920.

Telegrame

(Ag. Damian.)

D. Benes la Paris.

Paris. — D. Benes, ministrul de externe al Cehoslovaciei, a sosit din Roma la Paris și a avut importante convorbiri cu d. Briand, ministrul președinte al Franței. D. Benes, se întoarce mâine la Roma.

Ungaria mobilizează.

Lafayette (Radiogramă). — Se confirmă în mod oficial știrea că guvernul ungar a mobilizat mai multe contingente și face însemnate concentrări de trupe, la frontiera jugoslavă.

Urcarea tarifelor la navigația dunăreană.

București. — Știri telegrafice din Paris anunță, că în ultima sa ședință comisia dunăreană, a hotărât urcarea tarifelor pentru călători și pentru mărfurile transportate pe Dunăre.

Rectorul Sorbonei și Apponyi.

Paris. — Unele ziare au anunțat, că d. Apfel, rectorul Sorbonei și membru al Academiei franceze, nu ar fi primit pe contele Apponyi, unul din vinovații pentru prelungirea războiului. D. rector Apfel desminte în modul cel mai categoric această afirmațiune a ziarelor. Rectificarea granițelor Ungariei dinspre Jugoslavia și Cehoslovacia.

Lafayette. — Radiogramă din Budapesta anunță că ministrul de externe al Ungariei, Gustav Gratz, a primit un aviz al aliaților în sensul, că admit rectificări de graniță în folosul Ungariei, atât la frontiera din spre Jugoslavia, cât și la cea din spre Cehoslovacia.

Un interviu al dlui Iuliu Maniu.

București. — D. dr. Iuliu Maniu, într'un interviu acordat ziarului „Adevărul”, arată că opoziția va sprijini dintre multe proiecte de legi ale guvernului, numai pe acele, cari sunt menite a servi interesele generale ale țării iar nu pe acele cari au în vedere interesele partidului poporului.

Înțelegerea bulgaro-poloneză desmintită.

București. — „Agenția telegrafică Damian” este autorizată de cercurile competente să dea cea mai categorică desmintire șvonului, că între Polonia și Bulgaria s'ar fi încheiat un acord, îndreptat contra României, pentru recăștigarea pe seama Bulgariei a cadrilaterului.

Convenția militară româno-poloneză.

București. — D. Sapiha, ministrul de externe al Poloniei va sosi la începutul lunii Martie la București, pentru a trata cu guvernul român convenția militară româno-polonă. Cu această ocaziune, va veni la București și mareșalul Piłsudsky, președintele republicii și șeful armatei poloneze.

Germania contra hotărârilor din Paris.

BERLIN. — Aduarea națională a imperiului german, a protestat unanim, în ședința de ieri, contra hotărârilor marilor puteri, sancționate la Paris.

BERLIN. — Ieri a avut loc conferința tuturor primilor miniștri ai statelor federale germane. Cu această ocaziune prim-miniștri au protestat contra hotărârii aliaților de a proceda la desarmarea totală a Germaniei. S'a arătat că situația internă a Germaniei pretinde imperios menținerea unei armate mai puternice decât aceea admisă de aliați.

Ministrul președinte al Bavariei, Badenului și acela al Württembergului, au făcut declarații categorice, în senzul că refuză executarea ordinului de desarmare.

Mare catastrofă pe linia ferată Brașov—Bod.

BRĂSOV. — Între Brașov și Bod, a avut loc ieri seară o groznică nenorocire petrecută în trenul de persoane ce venea dela București. Într'un vagon de clasa a treia, un soldat aducea într'o sticlă trei kgr. de benzină. Vagonul era fixat de lume. Sticla spărgându-se, benzina au luat foc și până când s'a putut interveni, 20 persoane au ars în flacări, iar alte 60 a ufoșt grav lezate. Medicii aflători în tren au dat nenorocitorilor primul ajutor. Mulți dintre ei grav lezați sunt în agonie, în spitalul din Cluj.

Redactor responsabil: Traian P. Nicolai
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

REGATUL ROMÂNIA.
DIRECȚIUNEA FINANCIARĂ, ARAD.

1351—1921.

PUBLICAȚIUNE.
cătore publicului contribuent.

Din nou sunt provocați toți acei, cari în res-timpul deja fixat nu au înaintat fasiunile lor re-feritoare la darea de cl. III. și IV. după venit ca să înainteze în 8 zile aceste fasiuni cu atât mai văr-tos, ca din contra darea lor va fi satorită din ofi-ciu cu urmările grave prescrite în lege.

Dat în Arad la 13 Febr. 1921.

Perceptoratul orașenesc:
SZTOIKA, m. p. șeful percept.

ȘCOALA POLITEHNICĂ DIN TIMIȘOARA.

PUBLICAȚIUNE.

În vederea pregătirii candidaților pentru exa-menul de admitere în Școala Politehnică din Ti-mișoara, se deschide pe ziua de 1 Martie a. c. cursurile anului pregătitor.

Inscrierea în acest semestru este liberă, fără examen de admitere și candidații vor trebui să prezinte odată cu cererea lor:

- a) actul de naștere;
- b) certificat de maturitate sau diploma de ab-solvire a 8 clase de liceu.

În acest semestru se va preda materia de li-ceu care se cere pentru examenul de admitere în anul I-ii al școlii. La terminarea semestrului stu-denții nu au a depune vre-un examen ci numai coloevii cu profesorii respectivi. Pentru a fi pri-miți în anul I-ii al școlii vor avea însă de dat ex-amenul de admitere prevăzut de lege.

Inscrierile se primesc până la 5 Martie, taxa de înscriere este de lei 100 (unusuta) și se va de-pune la începerea cursurilor. Din cauza locurilor ocupate, școala nu poate acorda burse pentru a-cet semestru.

So 2475—2 Rector: (ss) TRAIAN LALESCU.

CREMA MARGIT se bucură de cea mai largă po-pularitate în întreaga lume. Infrumusețează pielea și îi dă finețea rară, Compoziția ei neunsuroasă și inofensiva face să dispară de pe obraz pis-truiele, petele de ficat, bubuțele, încrețiturile și întinereste și înviează chiar și pielea persoa-nelor mai înaintate în vârstă. Crema se pune în circulație în țegte de sticlă p. prețul de 7.50 Lei

SĂPUNUL MARGIT, compoziție fără leșie în frumusețează pielea, Prețul 5.50 Lei.

PUDRA MARGIT, compoziție de prima calitate, fără materii stricăcioase, acoperă invizibilă pielea, Prețul 6.— Lei. (În toate culorile.)

APA de GURA MARGIT, 20.— Lei.
CREMA de DINȚI MARGIT, 5.— Lei.

Dr. FÖLDES și HEHS Arad.
Depozit general: L. BOGOY București, str. Vălniș 43.

GRÜNWARD și MOSKOVITS

Mare magazin de zahăr,
zaharicale, fructe colo-niale, mărfuri de No-rinberg și mărunțișuri.

ARAD, (în fața cu primăria)
Cu 2028—20

Au sosit la Librăria Concordia

ARAD, STRADA EMINESCU NUMĂRUL 35
NOUTĂȚI LITERARE ca romane, nuvele, po-vestiri, călătorii, cărți pentru copii, sociale me-dicale, pedagogice, economice, povești apoi diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii ro-mâni, Steaua, Flacăra, Scriitorilor iluștri, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Catalog nu se tri-mite.

UZINELE de FIER și Domeniile din Reșița
REȘIȚA — TEMIȘOARA — CLUJ.

București: Reprezentanța Generală „CREDITUL TECHNIC” str. Marșal Nr. 3.

UZINE PENTRU FIER ȘI OTEL
REȘIȚA ȘI ANINA

Atelier de construcțiuni de poduri și fabrici de mașini
REȘIȚA

FABRICI DE MAȘINI AGRICOLE
BOCȘA ROMANA

PĂDURI ȘI PRODUSE AGRICOLE
ORAVIȚA

— TURNĂTORIE — FABRICĂ DE SOBE — LAMINOARE DE TABLĂ SUBȚIRE —
N A D R A G.

Produse principale:

No. 1 bruză
Ponta spiegl
Mecromagan
Fier în bare și fier prelătat
Fier de construcțiuni
Plăbhande
Fier la U
Șine pentru căi ferate normale și înguste
Șine pentru tramvay
Bandaje
Tablă pentru căldări, rezervoare și construcțiuni navale
Tablă subțire
Tablă zincată
Piese de oțel turnat de tot felul pentru căi ferate, construcțiuni navale; poduri și piese pentru automobile
Articole de fontă de tot felul pentru construcțiuni civile și mașini, tucerie de comerț, tuburi de fontă turnate în picioare, sobe de tuciu și sobe cu cămăși de tablă
Piese forjate și piese presate pentru mașini, locomotive, vagoane și automobile

Poduri de șosea și cale ferată, construcțiuni metalice pentru căldări
Rezervoare, plăci turnate, aruncătoare, transportoare. Grămezi hidraulice și instalațiuni pentru alimentare cu apă
Punțile, surupari, nituri, baloane, crampoane și linoane
Macasari, încrucșări din oțel turnat și oțel magnezic
Axe, roți pentru locomotive, tendere, vagoane, oșii moxiate, roți de vagonete și oșii moxiate pentru vagoane
Plăguri și anele agricole speciale, ca grape, săvalge, sape și alte unelte pentru săpat, etc.
Plăguri cu aburi
Proiectile pentru artilerie și obuze de ruptură. Trăsuri de mu-niții, țevi de tunuri, afețe, buclării de pompă, scuterii, instalațiuni pentru tir. Căi ferate de pompă
Lămine de foc
Mangal și Var
Cherestea
Vin de Moldova și Rauna.

PENTRU COMENZI A SE ADRESA LA:

Reșița, la Direcția Comercială
Cluj, la Reprezentanța, strada Elisabeta Nr. 1.
București la „Creditul Technic” Reprezentanța Generală. A 2332-6

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1919		1920	
20 Decembrie		11 Decembrie 18 Decembrie	
315154980	815154980	498755430	498755430
178575450	178575450	1689111	1689111
1026005	1026005	14455	14455
8144	8144	2654763115	2654763115
875763114	875763114		
Argint și diverse monete	Argint și diverse monete	352588	327586
Biletele Bănii Generale Române stampilate de stat	Biletele Bănii Generale Române stampilate de stat	54208970	51424224
Efecte scontate	Efecte scontate	697405645	690057597
38041900	38041900		
Imprumuturi pe efecte publice	Imprumuturi pe efecte publice	81080000	81080000
83600100	83600100	112948700	112948700
112948700	112948700	38493261	38493261
22420195	22420195		
Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	8012556	8042556
de 1.600 milioane pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)	de 1.600 milioane pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)	1598926166	1598926166
de 1.500 „ „ „ „ fără dob. (12 Mai 1919).	de 1.500 „ „ „ „ fără dob. (12 Mai 1919).	1495676533	1495676533
de 1 miliard „ „ „ „ fără dob. (16 Oct. 1919).	de 1 miliard „ „ „ „ fără dob. (16 Oct. 1919).	998000000	998000000
de 5 miliarde peunif. monetară „ „ „ „ fără dob. (11 Iunie 1920).	de 5 miliarde peunif. monetară „ „ „ „ fără dob. (11 Iunie 1920).	5734789287	3888633894
Casele de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	Casele de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	27583707	27208791
Efectele capitalului social	Efectele capitalului social	11997418	11997418
22645277	22645277	32645277	32645277
fondului de rezervă	fondului de rezervă	8813181	8813181
amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.	amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.	6810769	6810769
Imobile	Imobile	1418505	1418505
Mobilier și mașini de imprimerie	Mobilier și mașini de imprimerie	7842025	8537465
Cheltueli de Administrație	Cheltueli de Administrație	8862952	8789264
Conturi curente	Conturi curente	985160423	940405599
de valori	de valori	1267624047	1121516165
diverse	diverse		
6386091955	6386091955	1417901577	14164021507
12000000	12000000	12000000	12000000
5291384	57045071	57045071	57045071
7712574	7969600	7969600	7969600
4088966684	9287788842	9330646300	9330646300
8184898	9604683	9604683	9604683
5173355	18648989	19419412	19419412
1035851679	1138845497	1156817333	1156817333
1175211386	3647613295	3570519108	3570519108
6386091955	14179015977	14164021507	14164021507
20 Dec. 1919	Efecte și alte valori de restituit	18 Dec. 1920	
219252944	Efecte și alte valori în păstrare	253138090	8824052081
4100000000	Bonuri de tezaur aur în gaj p. Impr. Statului	7630000000	8854062226
415235005	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	970924136	
	Conturi de ordine		192684884
			834239822
473487949			90.7736965
153467829			9688302048
488795771			

Taxa: { Scont 6%
Dobânda 7%

MICA PUBLICITATE.

Tamă unei publicități până în 10 cuvinte 10 Lei, de la 10 cuvinte în sus 1 Lei de cuvânt. Cuvintele cușese cu litere mici grase 2 Lei de cuvânt. Publicațiile se achită anticipativ.

FABRICA DE ULEIURI din Arad, Lengyel și fiu, Bulev. Regele Ferdinand I (Boros Béni-tér), telefon 135, oferă cu prețuri de mi, ulei de mașini, desolat și rafinat, ulei valcoan, ulei pentru motor cilindric și cu aburi, ulei pentru automobile, benzina grea și pentru automobile, tovește, smoală pentru cărțe, galbină sau neagră, sămânțe de bostan, ulei din floarea soarelui sau rapiță, turle de ulei. A 2478

CASĂ model de vânzare, având 6 locuințe din care una se poate lua imediat în primire de cumpărători. Doritorii să se prezinte la Dimitrie Lăpușea, Arad—Șaga, Calea Aurel Vlaicu 55. Ea 2477—1

TIGLĂ Muschong—Boha, format mare, nrul 253, renumită în întreaga lume, mai ieftin se poate cumpăra la succesorii lui IOSIF MITTMER Arad, deșezit principal G. F. E., în față cu fabrica de vagoane. — Fondată în 1894. — Birou: Urban I., Calea Șaguna 39. Mi 2462

ȘTAMPILE pentru sigilare cu ciară se pregătesc în 2 ore la A. Földes, Arad piața Avram Iancu (Szabadsag) nrul 1. Fo 2:32

CUMPĂR mărci postale „Zona de ocupație Debrețin” Aurel Rusu, Arad strada Românilor No 1/a.

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile WIEGENFELD, Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc) nrul 40. Wi 2230-50

Table de fier galvanizate, Table de aramă galbenă

pentru prețurile cele mai ieftine se pot lua în primire îndată și în orice cantitate.

Aramă roșie sau galbenă: țevi, ruzi, plăci, sârme în toate dimensiunile.

Țevi de fier, de oțel, tuburi de udat.

Stanii, plumb, metal pentru palier, zinc, antimon, bronz etc. în bucați originale.

Klingerit, asbest, fibre.

Sulfat de cupru (piatră vânăță), stropitoare Vermorel, raiță în poziții mari.

I. Nacht,

mare magazin de fier, metale și articole tehnice. Birou, str. Fa nrul 1. (Casa fabricii de ulei Lengyel). Na 2478—1

BUCUREȘTI

Transporturi coleteoare cu viteză mare DIRECT

No 2450—1

cu însoțitori și garanție deplină efectuește. ooo

Maxim König

agenție de transporturi și vămire Arad-Curtici.

Cele mai moderne haine

se încără pentru prețuri convenabile în saloanul de croitorie pentru haine de bărbați, a lui Co 2224-10

STEFAN COROBAN

ARAD Str. IOAN RUSSU SIRIANU (Aulich L.) și PIATA CATEDRALEI (Tököly-tér pal. Szántal.

Nainte de a ne cumpăra trăsura, de a schimba sau vinde să ve adresăți cu încredere fabricii de trăsuri a lui ooo

SCHAMBERGER, ARAD

Bulevardul Regele Ferdinand I (József fohg.) nrul 11, unde se află permanent asortiment bogat de trăsuri, carete. Se primesc reparare și lustruire de trăsuri și automobile, cu prețuri convenabile și confecționare precisă. Cumpără și vinde trăsuri uzate. Trăsuri bune de ucare se primesc în comandă. Wa 2466—20

DINTE JEANETTE MOHR DINTE

dantistă-techniciană diplomată Arad, str. Luther 1.

Extracții de dinți cu anestezie totală (prin degerare), poduri de aur și coroane, toffelul de dinți cu caucuc cu și fără pod palatinal, cu camere aeriene. Plombe de aur, argin, porțelan și ciment pentru prețuri moderate. — Consultatii dim. 8—12 și 2—7 după masă. — Lucrări pentru pacienții din provincă în termen de 24 de ore. Mo 1196—52

SCARPIN

CEL MAI BUN LEAC IMPOTRIVA MÂNCĂRIMEI DE RÎIE.

DUPĂ DOUĂ UNGERI LECUIESTE ORICE BOALĂ de PIELI,

INTĂREȘTE CREȘTEREA PĂRULUI, FACE SĂ DISPARĂ MĂTREATA, EFECT DIMIOR. Prepară și vinde:

NICOLITĂ MANTA

FARMACIE, ARAD, PIATA CATEDRALEI (TÖKÖLY-TÉR) ȘI STRADA METIANU (FORRAY) COLT. Ma 2060

CARTOFI ALBI

in poziti de wagon vinde per maza metrică cu Lei 65—MIHAI TAUGNER, Șandorhaza, [Banat]. Piata se face la predare

Ta 2405—3

IN ATENȚIUNEA CIOBOTARILOR ȘI PANTOFARILOR!

PIELĂRII IEFTINE!

Vasé, Krupon, cu picioare	1 kg.	95 Lei
« Krup n, fără picioare	1 kg.	120 »
« Krupon, Hassel	1 kg.	75 »
« Talpă de bivol	1 kg.	82 »
« Talpă interioară taiată	1 kg.	55—65 »
« Captușeală de talpă, de cal	1 kg.	63 »
« Captușeală de talpă, de cal	1 kg.	73 »
Bocanci fără talpă, pereche		78—85 »
Țărți superioare de ghețe		33 »
Piele box, frumoasă, cvadratul		37—39 »

De vânzare în engro și în detaliu.

SEBASTIAN TÁFROY,

magazin de pielării, casa Dengi, lângă Calea ferată (piața Béla).

Tot acolo se lucrează părți superioare de ghețe repede și pe un preț avantajos. Ta 2450—3

Cețiți și răspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

In atențiunea D-lor farmacisti și On. Public Românesc!

Cel mai ieftin izvor de cumpărare de medicamente, articoli de toaletă și parfumerie. o

Eugen Lazar și Comp

DROGUERIA „ȘARPELE” ARAD (Edificiul Andrenyi). — La 2134

CORNUL VÂNĂTORULUI

redeschis lângă CABAREUL MODERN are culina cea mai bună! Beuturi excelente! Serviciu preventiv! Zilnic muzică țărănească. Intrarea prin cipală prin str. Românilor

Co 2432

ATENȚIUNE!

Mare asortiment de haine pentru copii de școală, paltoane de toamnă și de iarnă! Ne ducem cu colecție de mostre la instituțiile mai mari, cari fac comande în masă!

In permanență mare asortiment de costume gata pentru bărbați și copii, pardesie de toamnă, paltoane de iarnă. Serviciu punctual! Desparțământ special pentru lucrări după măsură. — Rogăm a ne Onora cu comande. Ko 2368 60

KOMLOS ȘI MUZSAY ARAD

In palatul BOHUS vis-à-vis de intrarea teatrului. ooo

FRATII BLOCH BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI No 47.

VECHIUL MAGAZIN SPECIAL de VESTIMINTE ȘI ARGINTARII BISE-RICEȘTI PENTRU RITUL ORTO-DOX ROMÂN. LA CERERE TRIMITEM MOSTRE ȘI PREȚURI.

UZINELE DE FIER ȘI DOMENILE DIN REȘIȚA

SOCIETATE ANONIMA.

Posesorii chitanțelor provizorii emise cu ocazia subscripțiunei a 100.000 acțiuni noi ale UZINELOR DE FIER ȘI DOMENILOR DIN REȘIȚA, în valoare nominală de 50.000.000 lei sunt rugați a face de la 1—10 Februarie a. e. vârsământul al treilea și ultimul de lei 500, de fiecare acțiune, prezentând chitanțele provizorii la Banca unde au efectuat subscripțiunea și vârsămintele precedente. — In cazul când vârsământul nu se va efectua în intervalul prescriș, se vor aplica dispozițiunile legii. CONSILIUL de ADMINISTRAȚIE.

Ge 2435—10

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ARAD.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VICTORIA”, prin aceasta se invită, conform §-lui 27 din statute. la

a XXXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 20 Februarie st. n. 1921 la 11 ore înainte de amiază, în localitățile institutului (Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 2.)

O B I E C T E :

1. Raportul direcțiunii, al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii venitului curat.
3. Modificarea paragrafilor Nr. 6, 12, 18, 24, 27, 32, 41, 53, 56, 67 și 83 din statute.
4. Alegerea de 2 membri în direcțiune.
5. Fixarea marcelor de prezență.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-lui 22 din statute, sunt rugați a-și anunța la direcțiune dreptul lor de participare la adunarea generală și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, 10 Februarie 1921.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

Activa.	Bilanț la 31 Decembrie 1920.		Pasiva.		
Casa în numărar și bon	9366188'95		Capital societar 40.000 acții à Lei 100	4000000	
Monete	5187'13	9371376'08	Fond general de rezervă	500000	
Capitale elocate la alte bănci		6415523	Fond special de rezervă	3231961'04	
Cambii		15742585'55	Fond pentru diferența de curs la efecte	100000	
Imprumuturi hipotecare		537017	Fond de penziuni	275916'31	4107877'35
Imprumuturi în Cont-curent cu acoperire hip. și efecte; și cereale		24339358'37	Depuneri spre fructificare pe libele	25881571'61	
Avansuri pe efecte		14012	Depuneri în Cont-curent și deposite de casă	14753086'78	40634658'39
Efecte proprii		6328087'50	Contribuție la depuneri		65840'78
Realități proprii:			Creditori		13236956'97
Casa inst. din Arad Bul. Reg. Ferdinand No. 1. și 2.	175000		Dividendă neridicată		42467
Casa inst. filiala din Chișineu	22500		Interese acționarilor emisia V		73704'20
Casa inst. filiala din Șiria	7000		Interese tranzitoare anticipate		332687'03
Casa inst. filiala din Borșineu	30000		Profit transpus din anul trecut	68376'72	
Realități cumpărate la licitație publică de vânzare	43440'48	277940'48	Profit curat	463331'54	531708'26
Mobilier descris					
		63025899'98			63025899'98

Arad, la 31 Decembrie 1920.

George Adam, m. p.
director executiv.

Virgil Antonescu, m. p.
secretar, șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Mihai Velciu, m. p.
președinte.

Dr. Nicolae Ciacian, m. p.

Trăian Vatian, m. p.

Roman R. Ciorogariu, m. p.
vice-președinte.

Dr. Aurel Demian, m. p.

Petru Truția, m. p.

Axentie Secula, m. p.

Dr. Sever Ispravnic, m. p.

Procopiu Givulescu, m. p.

Dr. Stefan C. Pop, m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l'am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Dr. Ioan Nemet, m. p.

Dr. C. Ardelean, m. p.
președinte.

Aurel St. Suluțiu, m. p.

Ilie Papp, m. p.